

а к а д е м і ч н а ПАНОРАМА

Інформаційне видання Національного університету «Києво-Могилянська академія» лютий 2004

Анонс подій «Україна в Європі і світі»

Зустрічі представників студентства України з учасниками міжнародної конференції «Україна в Європі та світі»

21 лютого 2004 року, 12:00-17:00

Мала актовa зала НаУКМА (ауд. 217), вул. Сковороди, 2

У межах міжнародної конференції «Україна в Європі та світі» (www.ukraineineurope.org.ua) заплановано зустрічі деяких з її провідних учасників зі студентською молоддю – представниками більше ніж 30 вищих навчальних закладів України (з Луганської, Запорізької, Чернігівської, Харківської, Донецької, Полтавської, Миколаївської, Львівської, Херсонської, Дніпропетровської, Одеської, Закарпатської областей та м. Києва) та представниками студентства НаУКМА.

Свою участь у зустрічах підтвердили: экс-президент Литви Валдас Адамкус; экс-прем'єр-міністр Швеції Карл Більдт; колишній заступник міністра закордонних справ Чеської Республіки Александр Вондра, колишній державний секретар США Мадлен Олбрайт.

Перед студентами також виступлять: Ростислав Павленко – директор програм Школи політичної аналітики НаУКМА, доцент кафедри політології НаУКМА; Олександр Дергачов – доцент, канд. істор. наук, провідний науковий співробітник Інституту політичних та етно-національних досліджень НАН України; Сергій Рябов – директор Інституту громадянської освіти при НаУКМА, доктор філос. наук, професор кафедри політології НаУКМА; Євген Федченко – журналіст-міжнародник, викладач Києво-Могилянської Школи журналістики; В'ячеслав Брюховецький – президент НаУКМА, доктор філол. наук; Валерій Хмелько – президент Київського міжнародного інституту соціології, доктор філос. наук, професор кафедри соціології НаУКМА; Сергій Квіт – декан факультету соціальних наук і соціальних технологій НаУКМА, керівник Школи журналістики НаУКМА, доктор філол. наук.

Питання, винесені на конференцію – реформи в Україні, відносини з державами-сусідами, Україна і Євро-атлантична спільнота, роль України в міжнародних відносинах, як можна наповнити реальними справами декларації про «європейський вибір» України, передумови і перспективи європейської інтеграції України, висвітлення цього процесу в засобах масової інформації – стануть основними на зустрічах із представниками студентства.

У межах конференції в НаУКМА також відбудуться: зустріч студентів магістерської програми «Журналістика» НаУКМА з провідним журналістом газети «Washington Post» Джексоном Ділом та зустріч п. Олбрайт із випускниками програм академічних обмінів, фінансованих урядом США.

Формат зустрічей передбачає запитання і відповіді на них.

Тел. 416-15-36; e-mail: pressa@ukma.kiev.ua

Ірина Зубець. Прес-центр

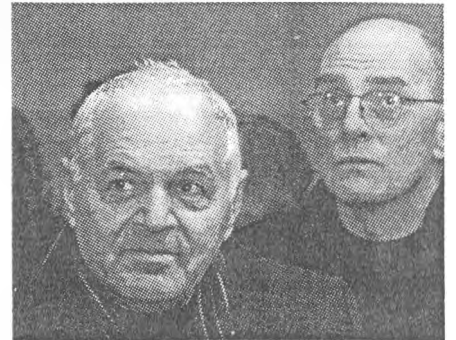
Подія року

Приват-Університет – перший в Україні корпоративний університет

18 лютого 2004 року керівництво Приват-Банку та kmbs [Києво-Могилянської Бізнес-Школи] на прес-конференції підписали угоду про створення першого в Україні корпоративного університету – Приват-Університету. Приват-Університет – перший в Україні корпоративний університет. У перспективі він розрахований на 17 000 людей, працівників Приват-Банку та його корпоративних клієнтів.

Докладніше про це – в наступному випуску «Академічної панорами».

У нашому випуску:

Юрій Ілленко: «Мазепіанств в сучасному культурному просторі України»

Юрій Щербак: «Який вибір має зробити Україна?»

Павло Шеремета: Бездротовий доступ до Інтернету. Технології Wi-Fi

У межах Днів науки на кафедрі історії НаУКМА (на світлині – завідувач, доктор історичних наук, професор *Наталія Яковенко*) відбувся круглий стіл «Київська академія в сучасних та філософських студіях». Предметом обговорення стали історія та філософська спадщина, а також міфологічна забарвленість образу Києво-Могилянської академії у працях дослідників минулого й сучасності. Він став плідним іспитом на міцність для багатьох усталених і навіть застиглих уявлень про роль і місце КМА в тогочасній історії. Багато штампів та ідеологем після завершення дискусії втратили свою переконливість, хоча багато питань для автора цієї статті так і залишилися не з'ясованими до кінця.

Докладніше про це читайте на сторінці 5 у публікації Дмитра Зайця «Києво-Могилянська академія: міфоборці проти міфотворців».

Учасниками конференції «Мембрани та мембранні технології», що відбулася в межах днів науки НаУКМА, крім науковців-викладачів, стали і студенти природничого факультету: Оксана Бойко, Сергій Савченко, Олександра Тимків.

Дні науки НаУКМА

Відповідно до ухвали Вченої ради від 2 жовтня 2003 року (протокол № 27 (8.1) і наказу від 6 жовтня 2003 року № 383 26–30 січня 2004 року відбулися традиційні щорічні Дні науки НаУКМА та ювілейна X Наукова конференція.

Всі заходи, заплановані і внесені до програми Днів науки і X наукової

«Україна: людина,

конференції, відбулися в повному обсязі. Відбулося 544 наукових доповідей, із них 158 (26%) доповідей, що виголосили спудей і молоді науковці, та 204 (39,4%) – доповіді представників з інших вищих навчальних закладів і наукових центрів Києва, України, Польщі, США і Росії, а також 6 пленарних доповідей (М.Т. Брик, В.Є. Хмелько, С.Г. Рябов, В.О. Щербак, В.Є. Панченко, Ю.М. Щербак).

У межах X наукової конференції відбулося 3 тематичні наукові конференції, 14 круглих столів, 1 семінар, 1 диспут. Працювало 29 підсекцій у 7 секціях. Згідно з поданнями керівників секцій і ухвалою оргкомітету було нагороджено колективи, які зробили помітний внесок у проведення Днів науки і за кращу доповідь – окремі доповідачі з кожної секції.

Під час Днів науки відбулися презентації видань НаУКМА і видавничого дому «КМА», презентація книги Ю.М. Щербака «Україна: виклик і вибір. Перспективи України в глобалізованому світі XXI століття».

Оргкомітет під час проведення Днів науки і після їх завершення одержав ряд слушних пропозицій і зауважень, які буде враховано у процесі підготовки наступного наукового форуму.

Порівняльний аналіз і динаміка наукових конференцій НаУКМА за 10 років їх проведення можуть бути реальною основою наших надій і побажань, перспектив і планів щодо подальшого розвитку науки в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» в найближчі роки.

З цієї точки зору за матеріалами всіх 10 конференцій проаналізовано такі основні показники: загальна кількість доповідей і учасників конференцій, кількість доповідей і учасників, які представляють молоду генерацію вчених НаУКМА, кількість доповідей та учасників вищих навчальних закладів України.

Важливими показниками є також кількість секцій і підсекцій та їх тематична спрямованість, динаміка змін кожної секції й підсекції за роки їх проведення, поява нових форм наукових форумів (семінари, диспути, круглі столи, тематичні конференції).

Ці статистичні показники досить формальні і, звичайно, не відо-

бражають якості й рівня наукових доповідей та їх матеріально-технічну забезпеченість, однак якщо не безпосередньо, то опосередковано характеризують розвиток науки в НаУКМА та співпрацю і взаємодію з науковими центрами в Україні та за її межами.

Ці формальні дані засвідчують безперервне зростання протягом 10 років загальної кількості доповідей – у 6 разів, кількості доповідей, представлених молодими дослідниками НаУКМА за останні 6 років, – 2,5 раза, кількість доповідей, які зробили представники інших навчальних закладів, учасники конференції, за останні 6 років – у 5,6 раза.

Далеко не детальний аналіз проведених наукових конференцій у першому десятилітті після відродження Києво-Могилянської Академії дає змогу торкнутися можливих перспектив і планів проведення в найближчі роки наукових конференцій та висловити в цьому зв'язку певні надії та побажання.

Щорічні наукові конференції НаУКМА під девізом «Україна: людина, суспільство, природа», що засвідчують розмаїття наукових проблем, які обговорюються на цих конференціях: від історичної спадщини Києво-Могилянської Академії до історії України й сучасних політичних і соціальних проблем України і світу, від екологічних проблем до проблем існування життя, від інформатизації науки до новітніх напрямів природничих наук та створення екологічних, енерго- і матеріалоощадних технологій тощо.

Така різноманітність проблематики щорічних загальноуніверситетських наукових конференцій може задовольнити практично будь-які наукові зацікавлення, однак, з іншого боку, створює ряд проблем науково-організаційного, і не тільки, плану.

На мій погляд, наукові конференції НаУКМА у своєму розвитку досягли

максимально раціонального рівня за кількістю учасників, доповідей, секцій і підсекцій, круглих столів тощо. Подальше їх збільшення зробить конференцію важко керованою і ослабить зв'язок між її складовими. Очевидно, що в найближчі 3 – 5 років можливі кілька варіантів розвитку ситуації:

1) штучне обмеження кількості доповідей, секцій і підсекцій, круглих

СУСПІЛЬСТВО, ПРИРОДА»

столів, семінарів тощо, що може на перших порах принести певну користь, оскільки це теоретично сприятиме конкурентному відбору й підвищенню наукового рівня доповідей;

2) перетворення нинішніх секцій на окремі конференції, які, очевидно, повинні проводитися в різний час (одна за одною або через певний проміжок часу);

3) такі конференції повинні з часом перетворитися на тематичні вузько-спеціалізовані наукові й науково-технічні конференції з певних актуальних проблем з авторитетним загальноукраїнським або міжнародним статусом.

На мій погляд, ці прогнозовані варіанти організації наукових конференцій НаУКМА повинні розвиватися послідовно, змінюючись або переростаючи від першого до третього варіанту.

У межах нині діючої структури наукової конференції в найближчій перспективі було би бажано активніше залучати як доповідачів видатних державних і політичних діячів України, відомих в Україні і світі вчених. Потрібно відновити загальноуніверситетські дискусії і міждисциплінарні круглі столи, які практикувалися в перші роки проведення наукових конференцій.

Потрібно відновити секцію або підсекцію з проблем педагогіки, а ще важливіше відновити секцію або окрему конференцію з проблем реформування вищої освіти в Україні та порівняльного аналізу систем вищої освіти в світі. НаУКМА повинен цілеспрямовано орієнтуватися на організацію й активну участь у міжнародних конференціях із різних галузей науки, що матиме дуже важливе значення для зростання наукового авторитету Університету у світі, а з іншого боку сприятиме становленню й активному розвитку новітніх наукових напрямів у НаУКМА.

Очевидно, що це потребуватиме серйозних організаційних, фінансових і науково-організаційних зусиль від університету, однак така висока стратегічна мета варта цього.

Звичайно, що наукові конференції є зовнішнім, публічним проявом наукової активності університету чи будь-якої іншої наукової інституції. Проблеми науки в нашій країні і, зокрема в НаУКМА, надто серйозні й

потребують окремого аналізу, який не може бути предметом доповіді, але про деякі особливості проблеми розвитку науки в Університеті потрібно коротко сказати.

1. Існує реальна можливість поєднання деяких наук на межі між ними, що може дати поштовх до виникнення й реалізації оригінальних наукових ідей і напрямів. Цього поки що не відчувається ні в структурі конференцій, ні в тематиці доповідей.

2. Реальне поєднання навчання студентів з їхньою науковою роботою можливе тільки за умови активної наукової діяльності професорсько-викладацького складу кафедр і особливо магістерських програм, яка можлива за таких умов:

- а) більша активність наукових співробітників;
- б) фінансове й матеріально-технічне забезпечення такої діяльності, джерела якого повинні бути різні: державний бюджет, державне і приватні бізнесові замовлення, наукові й науково-технічні проекти, господарські договори, гранти тощо;
- в) зниження обсягу педагогічного навантаження співробітників, які активно займаються науковою роботою (або врахування наукової діяльності як педагогічне навантаження), за яку отримують гідну плату.

Здійснення всього цього відкриває реальні можливості для створення визначних наукових груп і згодом шкіл та в перспективі перетворення університету в науково-навчальну інституцію – сучасний європейський університет із чітко визначеним науковим обличчям.

*Михайло Брик,
доктор хімічних наук,
професор,
перший віце-президент НаУКМА*

Урок української

Дошка оголошень

На жаль, все ще не вдається досягнути мети, з якою, власне кажучи, й було створено нашу рубрику «Дошка оголошень», а саме – грамотного володіння українською мовою та навичками письмового мовлення наших студентів та співробітників Академії. Різні оголошення, запрошення, заклики, запити, накази, розклади тощо продовжують давати невичерпний матеріал для нашої «Дошки оголошень».

Отож «Запрошуємо усіх у подорож ПО шевченківським місцям». – Читаємо в одному з оголошень. Такої конструкції в українській мові немає, це калька з російської, треба сказати «шевченківськими місцями».

«Документи можна подавати НА ПРОТЯЗІ останнього тижня лютого». «На протязі» можна й застуду підхопити, тому документи краще все-таки подавати протягом останнього тижня лютого.

На 10-й Щорічній науковій конференції в НаУКМА доповідач виголошує: «Стосунки між державами Європейського Союзу». Можливо, доповідач хотів якось особливо поріднити ці самі країни, але між державами все ж таки відносини, а стосунки виникають тільки між людьми.

«Могилянський Бізнес-клуб буде збиратися по понеділках в 4-312», – читаємо в оголошенні. Бізнес-клуб – це, звісно, добре, але збирається він, мабуть, щопонеділка.

«На засіданні Ради було підняте питання про прийняття наступних заходів». Піднімати можна вагу, і я думаю, що питання, навіть такої складності, що приймається на засіданні Ради, не належить до цієї категорії, і було просто розглянуте. До того ж, замість копіювання російського «наступних» краще вжити просто – «таких заходів».

«Деякі студенти Могилянки спромоглися надрукувати понад 40 стаТтей». Слово стаття в усіх випадках, крім одного, пишеться з двома буквами т: стаття, статтю, статті, статтями, статтею і т.д. Одну літеру т у цьому слові пишемо тільки тоді, коли воно відповідає на питання родового відмінка множини, а саме: немає (чого?) – статей.

«Усіх, хто хоче безпосередньо взяти участь у заході, просимо звертатися за телефоном...» Правильно буде: взяти безпосередню участь, бо у фразеологізмі брати участь основне змістове навантаження припадає на слово участь, тому всі додаткові слова поєднуються з ним, а не з брати: бере активну участь, бере безпосередню участь, а не активно бере участь.

*Катерина Гребеник, ФГН-З
Оксана Гребеник, ФСНСТ - 1.*

Менеджмент

Співорганізаторами науково-практичної конференції «Менеджмент охорони здоров'я в Україні», що

Гроот, керівник департаменту організації, політики та економіки охорони здоров'я Маастрихтського університету (Нідерланди); «Державна політика з перебудови галузі охорони здоров'я в Україні в умовах суспільних трансформацій» (Іван Солоненко, завідувач кафедри управління охорони здоров'я Національної Академії Державного Управління при Президенті України); «Виклики сучасного менеджменту» (Павло Шеремета, декан Києво-Могилянської Бізнес-Школи).

У межах конференції проведено презентацію першої в Україні Школи

Скільки коштує рік життя... у Школі охорони здоров'я ?

відбулася 13 лютого в НаУКМА, стали: Школа охорони здоров'я, створена спільними зусиллями Національного університету «Києво-

охорони здоров'я (керівник-організатор – Ірена Грига), яка з вересня 2004 року в НаУКМА розпочинає підготовку фахівців із менеджменту охорони здоров'я та вже стала членом Європейської Асоціації шкіл охорони здоров'я.

Ми попросили Ірену Максимівну Григу, керівника-організатора Школи охорони здоров'я, коротко підсумувати роботу науково - практичної конференції «Менеджмент охорони здоров'я України».

Ірена Грига:

Могилянська академія», Київської медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика та Міністерства охорони здоров'я України, а також Українська федерація молодих медиків.

На пленарному засіданні конференції прозвучали доповіді: «Підходи до

реформування охорони здоров'я» (Ірена Грига, керівник-організатор Школи охорони здоров'я); «Економічні аспекти охорони здоров'я» (Вім

Гроот, керівник департаменту організації, політики та економіки охорони здоров'я Маастрихтського університету (Нідерланди). Такої ж думки і директор проекту розроблення і впровадження програм з охорони здоров'я, який ми виконуємо, професор Вім Гроот, керівник департаменту організації, політики та економіки охорони здоров'я Маастрихтського університету (Нідерланди).

По-перше, нам вдалося залучити наших потенційних студентів, вони виявили інтерес до програми і готовність навчатися, незважаючи на те, що навчання на програмі буде платним. Так само викладачі інших ВНЗ, медичних та немедичних, хочуть навчатися на нашій програмі, бо вона має блочний характер, що дає можливість вибирати окремі курси.

Думаю, що нам вдалося показати мультидисциплінарний характер нашої майбутньої програми. Значною буде підтримка і Бізнес-школи НаУКМА, декан якої Павло Шеремета розповів про виклики сучасного менеджменту,

як його слід розуміти. Я впевнена, що для медиків це було особливо цікаво.

Що стосується підсумків конференції, є великий інтерес у людей зустрічатися, обговорювати проблеми в галузі охорони здоров'я. Важливо те, що є розуміння, що охорона здоров'я – це не лише медицина. Ми не повинні мати справу лише з хворобою, ми маємо зосередитися на проблемі здоров'я.

На конференції ми обговорювали питання, як транспорт впливає на здоров'я, який внесок у справу охорони здоров'я може зробити сільське господарство, як розвивати інфраструктуру сприяння охороні здоров'я (спортивні споруди тощо), як заохочувати здоровий спосіб життя.

Для деякого шоком була методика економічного аналізу в охороні здоров'я, що називається «Аналіз вигід-витрат», за допомогою якої професор Вім Гроот із Голландії демонстрував підрахунки ефективності впровадження тих чи інших профілактичних програм. При цьому прогнозується кількість збережених років життя від впровадження тих чи інших програм (імунізація, скринінгові програми) обраховується економічна вигода, виходячи з вартості року життя...

Таким чином приймаються управлінські рішення про впровадження певних видів програм в охороні здоров'я, бо ресурсів завжди недостатньо. Для деякого це справді було шоком. Адже ми не звикли в таких вимірах говорити про цінність людського життя, але це є реальність того, як повинні вибудовуватися пріоритети при фінансуванні тієї чи іншої програми.

Думаю, що школа охорони здоров'я здобула своїх прихильників. Ми роздавали роздруковані умови вступу на магістерську програму менеджменту охорони здоров'я, анкети, люди їх охоче брали, заповнювали і навіть збиралися вступати. Довелося пояснювати: «Приходьте влітку, тільки з 1 вересня ми на вас чекаємо».

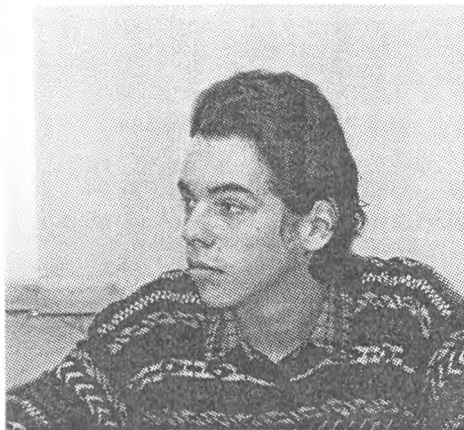
На світлинах:

Еліот Перлман, экс-старший радник із питань охорони здоров'я US Agency for International Development, Голова правління Інституту СНІДу;

Ірена Грига та Вім Гроот, український та голландський директори проекту;

Діана Дергак, громадянка США, перспективна учасниця програми з менеджменту охорони здоров'я.

Дискусія

Києво - Могилянська академія: міфоборці проти міфотворців

(Початок на 2-й сторінці)

Дискусійним виступом на круглому столі стала доповідь Наталі Яковенко, в якій зроблено спробу спростувати тезу, яка вперше з'явилась у радянських підручниках, а потім спокійно перейшла до праць українських дослідників 90-х років. Ідеться про твердження, згідно з яким Києво-Могилянська академія була першим вищим навчальним закладом Східної Європи. Виявилося, що деконструкції можна піддати кожну з трьох частин цього твердження. Зробимо це, не вдаючись до деталей. По-перше, не можна не згадати, що першими вищими навчальними закладами «Східної Європи» можна вважати Віленський університет (заснований 1578 р.), Замоїський університет (з 1595 р.). Ще раніше за КМА виникли подібні за змістом навчальних програм навчальні заклади – такі як Ярославський єзуїтський колегіум (з 1576 р.), Львівський єзуїтський колегіум (діяв у 1620–30-х роках) – із філософією і теологією. По-друге, КМА взагалі не була вищим навчальним закладом, адже не мала права надання наукових ступенів бакалавра і магістра, що надавалося папською буллою або ж патентом світського володаря. По-третє, конструкт «Східна Європа» підлягає сумніву і є очевидним анахронізмом. Тим не менше, незважаючи на аргументацію пані Яковенко, її доповідь викликала жваву і навіть запеклу дискусію (про це свідчить той факт, що більшість питань і коментарів, що прозвучали під час перебігу круглого столу, стосувалося саме цієї доповіді) і заперечення, насамперед із боку професора НаУКМА, отця Юрія Мицика, який виступив опонентом Н. Яковенко. Він став на захист традиційної

точки зору про роль КМА, доводячи, що хоч вона, можливо, і не могла формально вважатися університетом, однак за рівнем викладання прирівнювалася до західно- і центральноєвропейських університетів, і її роль не варто применшувати. З останнім твердженням пана Мицика варто погодитися, однак все ж вважаємо за потрібне зазначити, що термінологічна акуратність, обережність, яку відстоює Наталя Яковенко, сприяє боротьбі з ідеологічними спекуляціями й виступає протиположним затемненню історичних подій. Некоректність у поводженні з визначеннями – суттєвий крок до свавільного осучаснення минулого.

Не менш актуальними були проблеми, порушені у доповіді Тетяни Лютої, присвяченій «генеалогії» міфу про КМА. Власне, було висвітлено низку вкрай важливих питань, зокрема про творців міфу про КМА (насамперед, Є. Болховітінова), про опублікування дарчої Галшки Гулевичівни (вихідний момент історії Київської братської школи) та проблемі її автентичності. На думку дослідниці, в сучасній історіографії (наприклад, у працях Тер-Григорян) несподівано відродилося прагнення максимально задавнити історію Київського братства (до 1589 р.) з ідеологічною метою. Також дуже сумнівним виглядає осучаснення тогочасних подій за аналогією до боротьби України за незалежність (акцентування уваги на боротьбі з унією, поєднане з ігноруванням фактів переходу видатних православних інтелектуалів – Мелетія Смотрицького, Касіяна Саковича та інших до «ворожого» табору). Надмірна «пасторалізація» історії КМА справді аж ніяк не сприяє наближенню до часом дещо неприємної на смак історичної істини. Проблема полягає в тому, що більшості дослідників істина як така і не потрібна. Їхні цілі лежать в інших площинах: для деякого історія – засіб «зробити ім'я», для інших – «символ віри».

Щоправда, на такі закиди можна заперечити: формування міфу та «пантеону героїв» – важлива складова політики НаУКМА, спрямованої на її самоствердження, що в принципі є «природним» процесом. Тут професійна етика історика вступає в непримирнену суперечність з позанауковими чинниками тиску – тиску вимог сьогодення, різноманітних ідеологіч-

них потреб. Можливо, варто обрати серединний шлях, що може полягати, наприклад, в обережному ставленні до визначень, поєднаному з аксіологічними наголосами, зробленими не надто нав'язливо й категорично.

Та повернімося безпосередньо до дискусії, що розгорнулася на круглому столі. У доповіді Максима Яременка прозвучали суттєві доповнення щодо різних неточностей у сучасному висвітленні історії КМА. Кілька влучних стріл критики потрапило в енциклопедію «Києво-Могилянська академія в іменах». Слушно було поставлено під сумнів науковий рівень багатьох статей енциклопедії (зокрема тих, авторами яких є студенти, які вперше взяли писати про певну постать), а також повноту бібліографічних списків, поданих у кінці кожної статті, рівень дослідженості певних масивів джерел (наприклад, архіву Київської Духовної консисторії). Потрібно погодитися і з тим, що в дослідженнях, присвячених КМА, ми зустрічаємося з очевидною тематичною обмеженістю, зосередженістю на описі зовнішньої та правової історії КМА, розповідях про її відомих професорів і вихованців, її матеріальне забезпечення тощо. Напевне, дався взнаки «патрістичний екстаз» (вислів Георгія Касьянова), який вплив в потребу звернення лише до яскравих сторінок історії Академії з метою її уславлення. У той же час академічна повсякденність не стала предметом наукових студій. Між тим, більшість вихованців КМА не стали «славетними», а тому їхні долі й не викликали дослідницької цікавості...

Максим Яременко намагався спростувати також поширене уявлення про «світський характер Академії». На його думку, КМА перебувала під безпосереднім керівництвом митрополита, мала освіту духовного характеру (її вершиною була теологія), у XVIII ст. її основною метою була підготовка церковних кадрів. З 1691 року духовенство було зобов'язане присилати своїх дітей у КМА, а після завершення навчання вони зазвичай посилали парафії своїх батьків. Не випадково, на думку пана Яременка, поіменно реєстрували переважно дітей духовенства. Однак Наталя Яковенко виступила зі своєрідним «спростуванням спростування», в якому вона підкреслила, що у стінах КМА виховували дбання про «bonum publicum», а також той факт, що більшість дітей козацької старшини зупинялися на циклах поезії і риторички (суто секулярні цикли) і не доходили до теології, висловила думку, що влада митрополита не була такою вже безпосередньою. Все це підкреслює, що дискусія про сутність навчання у КМА далеко не вичерпана і стандартні штампи («світський» або «духовний характер») потребують роз'яснення та аргументації.

Отже, під час дискусії прискіпливо розглянуто палітру «прописних істин» з історії КМА, і виявлено, що більшість їх не витримують наукової критики. А це означає, що поле перед дослідниками нового покоління відкрите.

Дмитро Заєць, студент ФГН-З
На світлині – автор публікації

Дні науки НАУКМА

На закритті Днів науки Національного університету «Києво-Могилянська академія» було презентовано книгу Юрія Щербак «Україна: виклик і вибір. Перспективи України у глобалізованому світі XXI

нова доба? Як може захистити себе Україна від цих загроз? Як поєднати національне відродження, побудову національної держави з потребою адаптації до імперативів нової всепланетарної цивілізації, яка ни-

Який вибір має зробити Україна ?

століття», яка побачила світ у видавництві «Дух і літера». Нова книга відомого українського письменника, лікаря, державного і громадського діяча, дипломата – багатопланове дослідження ролі й місця незалежної України у складному світі сьогодення. Звертаючись до геополітичного значення України на тлі стрімких змін загальносвітової ситуації на початку XXI століття, автор обґрунтовує потребу приєднання молоді держави до Наднаціональної Мегаконфедерації західних держав, переконливо доводить потребу зміцнення стратегічного українсько-американського партнерства.

На думку історика Ореста Субтельного, професора Йоркського університету (Канада), автор здійснює досконале дослідження місця України в світі, що швидко змінюється.

«Юрій Щербак запропонував масштабну картину проблем і перспектив України як держави по історичній вертикалі й геополітичній горизонталі. – глибоко переконаний академік Іван Дзюба. – Виваженість і коректність у дослідженні величезного тематичного поля не завадила авторові подати життя України й світу у привабливому, елегантному стилі».

«Події 11 вересня 2001 року змусили мене ще раз замислитись над питаннями доленосного значення. – розповідає Юрій Щербак про ідею створення книги. – Що чекає світ, Європу і мою країну в XXI столітті? Які внутрішні й зовнішні загрози несе

шить етнічні кордони, обмежує або зовсім відкидає державний суверенітет країн і, як бачимо, має свою тіньову, потаємно-зловісну, криваву подобизну?»

Я звів усе розмаїття проблем, що поставили перед Україною і великою

мірою визначали дванадцятирічний шлях побудови держави, до трьох викликів. Виклику глобалізації, виклику геополітичного і – в ширшому світовому контексті – виклику майбутнього. Як має Україна відповісти на всі ці виклики і який вибір повинна зробити?..

Хотів би, щоб книгу цю прочитали в Україні: щоб із гіркою правдою давала вона крихту надії на наше краще майбутнє, на нашу самостійну роль у світовій історії; щоб не іржа скепсису роз'їдала душі громадян України, а утверджувалася віра в призначення нашої Вітчизни. Також хотілося б, щоб із текстом цим ознайомилися на Заході ті, хто хоче знати про Україну трохи більше, ніж можна про неї дізнатися з коротких телевізійних сюжетів про Чорнобиль, журнальних статей про корупцію чи газетних заміток про українського маніяка-емігранта, який убив свою сім'ю в Каліфорнії.

На десятому році незалежності Україна підтвердила головний, визначальний вектор свого розвитку – вірність європейським духовним цінностям, бажання бути в сім'ї демократичних націй. Будемо сподіватись, що західний світ не відкине простягнуту руку України, народ якої при всіх двозначностях і викривленнях державного розвитку заслуговує на гідне місце в сім'ї європейських націй».

Перед презентацією Юрій Щербак прочитав доповідь на тему «Геополітичний вибір України», побудовану на тезах книги.

Аліна Бажал,
студентка ФГН-2 НАУКМА

На світлиці: Юрій Щербак

«Наша молодь має шанс»

Блиц-інтерв'ю

Юрій Щербак – український письменник, лікар, державний і громадський діяч, дипломат, доктор медичних наук, почесний член Українського лікарського товариства Північної Америки, дійсний член Української екологічної академії наук.

Автор двадцяти книг прози, драматургії, поезії, публіцистики, серед яких особливе місце посідає документальна повість «Чорнобиль» (1987 – 1989), перекладена в численних країнах світу.

– Якби Вас запросили попрацювати в Могилянці, як би ви відреагували?

Юрій Щербак: – Мене запросили у травні прочитати курс про геополітику. У червні місяці – спецкурс. Могилянка мріє про відкриття факультету екологічної медицини, і мені пропонували попрацювати на це відкриття, але я не прийняв пропозиції. Скажу чесно, я зараз достатньо комфортно працюю, в мене є можливості написати другий том видання, яке сьогодні презентувала Києво-Могилянська академія.

– А яке Ваше враження про Національний університет «Києво-Могилянська академія»?

Юрій Щербак: – Це абсолютно небачений мною рівень. За 10 років, які я був поза Україною, багато чого змінилося. Без такої часової відстані важко оцінити все, що відбулося тут, зокрема зміни в суспільстві. Зрозуміло, Могиляка також змінилася. Я побачив тут розкутих людей, студентів, які мають свої погляди. Це ж не школярі, яким догму втовкмачили, і вони завчили її. Тому така молодь проб'ється всюди, від цього нікуди не дінешся.

Виросло нове покоління. Бачите, Валерія Хорошковського призначили на посаду міністра й вигнали одразу. Чужорідне тіло. Тож наша молодь має шанс. Головне, щоб вона сама не змінилася, не поїхала за кордон, щоб її не приватизували.

Отже, змін багато, а ми плачемо, ми ще думаємо, що ми «там» залишилися.

Галина Ткачук,
студентка ФГН-2

Лідерство у стилі **ДЖАЗ**

Відкриття програми МБА
в Арт-Клубі 44

Павло Шеремета та Михайло Винницький, викладачі Кисво-Могилянської Бізнес-Школи, спеціально розробили інноваційний майстер-клас для двадцяти п'яти нових учасників програми МБА. Основна ідея майстер-класу – «лідерство в стилі джаз».

– Джаз, на наш погляд, полягає в поєднанні ритму та імпровізації, – коментує Павло Шеремета. – У бізнесі ідеї без впровадження [ритму] – це безвідповідальність. З іншого боку, бюрократія без інновацій для компаній [імпровізації] – це шлях на цвинтар.

Шеремета та Винницький залучили до викладання радіожурналіста Олексія Когана та вокально-джазовий секстет «ManSound». Учасники програми МБА відчували ритм та імпровізацію ще і на практиці – вони співали джаз! (Світлина вгорі).

– Шоста група МБА – географічно різноманітніша, порівняно з попередніми, – ділиться Роман Качур, директор програми МБА kmbs.

– Її учасники – управлінці з Одеси, Дніпропетровська, Донецька, Харкова, Вінниці, Рівного, Львова та Кисва. Середній вік учасників – 30 років. Управлінський досвід у середньому – 6 років. Хочеться побажати слухачам програми музичного супроводу на все життя.

Стася Нанаєва,
директор із брендингу kmbs

У Кисво-Могилянській Бізнес-Школі відкрито бездротовий доступ до Інтернет завдяки технології Wi-Fi

31 січня в Кисво-Могилянській Бізнес-Школі відбулася презентація програми використання Інтернету в бездротовому режимі за технологіями Wi-Fi.

Wi-Fi – зону в kmbs допомогли встановити партнери школи: україн-

Бездротовий доступ до Інтернету. Технології Wi-Fi

ський провайдер телекомунікаційних послуг «Голден Телеком» та український постачальник рішень та послуг у сфері інформаційних, комунікативних та управлінських технологій – корпорація «Квазар-Мікро».

Бездротовий доступ до Інтернету зараз набуває у світі надзвичайного поширення. Такий тип доступу нині вже мають Гарвард та Кембридж, Стокгольмська школа економіки та Університет Кіото в Японії, Лондонська Бізнес-Школа та Школа Менеджменту м. Блед у Словенії, INSEAD у Франції та Вашингтонський університет...

Не могла не «овайфаюватися» і Кисво-Могилянська Бізнес-Школа!

– Бездротова мережа доступу до Інтернету, напевне, є найкращим подарунком, який сьогодні може зробити ІТ-компанія українській бізнес-школі. Мобільний доступ до всесвітньої мережі – це можливість для учасників програм kmbs, які здебільшого є керівниками компаній, завжди мати актуальну інформацію, потрібну для оперативного прийняття обґрунтованих рішень, – коментує Максим Агєєв, віце-президент корпорації «Квазар-Мікро» з питань системної інтеграції (світлина посередині).

Костянтин Колесов, начальник відділу розвитку сервісу «Голден Телеком» (світлина внизу), підтверджує: «kmbs – давній та надійний партнер «Голден Телеком» і «Квазар-Мікро». Команда kmbs – яскраві та динамічні молоді люди, які прагнуть інновацій і прогресу! Тому зовсім не випадково, що kmbs – перша бізнес-школа, яка запровадила нову прогресивну технологію доступу до телекомунікаційної інфраструктури.

Також Максим Агєєв повідомляє, що

Корпорація «Квазар-Мікро» пропонує доповнити інноваційні методики навчання, які застосовує kmbs, сучасними техно-

логіями. Ми сподіваємося, що в цих стінах виховується не просто бізнес-еліта, а майбутня інтелектуальна еліта України. А бездротова мережа, яка почала свою роботу в kmbs, є технологічним втіленням бізнес-середовища майбутнього – середовища високих можливостей, вільної творчості, блискучих ідей».

kmbs [www.kmbs.kiev.ua]

Голден Телеком [www.goldentele.com]

Квазар-Мікро [www.kvazar-micro.com]

Контакт: Стася Нанаєва. Директор із брендингу kmbs. [044] 490 6635, моб. [+380 67] 502 7135, stacia@kmbs.kiev.ua

Важливо, аби випускник «Києво-Могилянської Академії», приймаючи рішення на всіх рівнях свого життя, починаючи від побутового й закінчуючи національним, а то й міжнародним, робив це з урахуванням можливих наслідків: як позитивних, так і негативних сьогодні і в майбутньому.

Міждисциплінарний підхід у науці та освіті

Я – еколог, отже, й хочу звернути увагу на питання інтеграції екологічної складової у процес прийняття будь-яких рішень. Для скептиків одразу скажу, що прослуханий курс із загальної екології не дає нікому права стверджувати, що він знається на комплексному питанні впливу людської діяльності на навколишнє середовище, модифікованого довкілля на людину.

Сьогодення примушує нас все частіше звертати увагу на те, що ресурси таки вичерпні, а здатність довкілля асимілювати відходи людської цивілізації обмежені, що здоров'я людини таки залежить від якості довкілля, в якому ми живемо. Незважаючи на те, що ми маємо досить молодий вік, перераховані аргументи вже здаються нам банальними.

Проте чомусь людство в цілому, і кожна людина окремо, реагує лише на стан кризи й не чує голосу «волаючих у пустелі» мислителів і вчених, які попереджували про цю кризу. Згадаймо того ж Томаса Мальтуса, який ще в 1798 році попереджав про загрозу перевищення народонаселення. А от останні десять років, скажімо, Герман Дейлі, Роберт Костанза та їхні колеги досить чітко ставлять питання про потребу використання альтернативної моделі економічної системи, відмінної від неокласичної. Цікаво, коли людство перестане усвідомлювати хибність сучасного орієнтиру на постійне зростання, і справді змінить своє ставлення до споживання на стале?

Та залишімо глобальні проблеми. Звичайно ж, найбільше дискусій існує навколо тем, які безпосередньо стосуються кожного. Не зникнення виду маленької пташини на далекому острові, й не ресурсна безпека цілої держави, а саме конкретні наслідки для кожної конкретної особи, і саме сьогодні, можуть привернути нашу увагу до проблем довкілля.

Хіба залишить когось байдужим той факт, що навіть низькі дози радіації можуть реально призвести, скажімо,

до розвитку катаракти, безпліддя в чоловіків чи вроджених вад у дітей? А те, що питна вода і продукти харчування відповідають за надходження в організм мутагенних та канцерогенних речовин, які призводять до захворювання на рак? А згадайте лише, скільки ваших знайомих хворіє на

алергію – хворобу цивілізації. Її теж викликають передусім несприятливий вплив екологічної ситуації на людину.

Не хочу, аби мене звинуватили у пророцтві Судного Дня, тому краще продовжу головну думку. Висока фахова підготовка є, безумовно, важливим підґрунтям для майбутнього професіонала. Проте, сьогодення вимагає від спеціаліста знань не лише вузької спеціальності, а й суміжних галузей. Міждисциплінарний підхід стає все актуальнішим у сучасній науці й освіті.

Зокрема, екологічні проблеми не розв'язують лише екологи. Вони їх досліджують, моделюють, прогнозують, пропонують шляхи розв'язання (а ще краще – запобігання). Але реалізує ці шляхи кожен, працюючи за своїм фахом. Але от цікаво, наскільки кожний читач може дати відповідь на питання, яким чином його професійна діяльність прямо і опосередковано вплине на стан довкілля, і яким чином слід здійснювати цю діяльність аби мінімізувати шкоду від неї? А варто б було це знати.

Поведінка й вибір кожного з нас у побуті та на робочому місці у зв'язку з впливом на стан природного середовища мають величезне значення. Я певна, що випускники-могилянці прийматимуть дуже важливі рішення для долі країни. Для цього в нас є освіта й амбіції. Я певна, що в позаробочий і навчальний час наша життєва позиція формує думку людей, які нас оточують. Для цього в нас є лідерські здібності.

То ж, коли слово «еліта» нам так пасує й подобається, то будьмо нею. Думаймо не лише про свою власну кар'єру, а й про те, які екологічні наслідки матимуть наші здобутки в конкретній галузі.

*Олена Маслюківська,
старший викладач кафедри екології
магістр екології, магістр
екологічного менеджменту, бакалавр
екології, бакалавр міжнародних*

Бібліотека НаУКМА видозмінюється. І це на часі. Бо книги стає зручніше діставати і прочитувати не традиційним способом, беручи «томик» на абонементі, а зазираючи до знаних могилянським студентом сайтів Інтернет-бібліотек. Оскільки швидше, мобільніше, зручніше. Саме для студентів, яким завжди бракує часу на підготовку до семінарів.

А от тепер кожен охочий має можливість доп'яти деяку потрібну йому літературу й на сайті НаУКМА. Поки що, це лише найважливіші для навчання джерела з філософських та філологічних дисциплін. Найнагальніші. Це лише витoki майбутньої Інтернет-бібліотеки Могилянки. Проте розробники проекту сподіваються, що електронна бібліотека

<http://snark.ukma.kiev.ua/cgi-bin/library/>, презентація якої відбулася 27 жовтня в межах наукового семінару в приміщенні «Американської бібліотеки» НаУКМА, дуже швидко і якісно переросте в дорідну електронну наукову бібліотеку Могилянки. Перший крок, що засвідчує початок видозміни Наукової бібліотеки університету, зроблено. В оформленні інтерфейсу Інтернет-бібліотеки використано всесвітньо відоме й перевірене на надійність у більшості розвинутих країн світу програмне забезпечення для створення електронних колекцій Greenstone (Нова Зеландія). Перевага в тому, що програмний пакет Greenstone створює структуровану цифрову бібліотеку, що має поліпшену пошукову систему.

А розробники проекту, доктор технічних наук, професор Синявський О.А., доктор фізикоматематичних наук, професор Дорошенко А.Ю. та їхні помічники й собі, сподіваються, що видозміна Наукової бібліотеки НаУКМА з самого початку поліпшить і полегшить наше навчання, а сама електронна колекція стане корисною на довгі-довгі роки.

Михайло Ставицький

Культура

Характерно, що мистецька акція «Мазепіанство в сучасному культурному просторі України» відбулася на теренах Національного університету «Києво-Могилянська академія». Характерно й те, що базувалася вона на перегляді фільму Юрія Іллєнка (на

«Мазепіанство в сучасному просторі України»

світлині ліворуч) «Молитва за гетьмана Мазепу» та експозиції виставки Сергія Якутовича (праворуч) «Вибір Незавершений проєкт...». Саме завдяки участі Сергія Якутовича критики назвали цей фільм «намаляованим кіно», підкреслюючи величезну роль художника в його фантазмагоричній образності.

«Молитву за гетьмана Мазепу» попри всі песимістичні прогнози київляни та гості університету прийняли гучними аплодисментами. В обговоренні фільму взяли участь кінознавці, політики, викладачі. Свої міркування про фільм висловили Вадим Скуратівський, Оксана Пахльовська, Оке Петерсон, Сергій Якутович, Володимир Сущенко.

Після акції «Мазепіанство в сучасному культурному просторі України» в українській пресі нарешті з'явилися чесні публікації про фільм. Так, Сусанна Чернечко в публікації «Два в одному» в газеті «Демократична Україна» (27 січня 2004) пише: «Але дивом-дивним у другій половині ХХ сторіччя, втішки з поліції, протаранив «залізну завісу» фільм Сергія Параджанова «Тіні забутих предків» і дивом опинився в потрібному місці, в потрібний час... Стережіть, панове, «Молитву» як зіницю ока! Бо ще втече і дістане з-за кордону яким-небудь «Оскар»», що характерно для нашого кіно».

Чесні публікації з'явилися і в «Голосі України», «Київ сьогодні». Після ефіру на радіо «ЕРА», в якому прозвучала інформація про акцію «Мазепіанство в сучасному культурному просторі України» та перегляд «Молитви» Юрія Іллєнка в НаУКМА, в редакцію програми півдня телефонували слухачі. Вони запитували, де ж нарешті можна побачити цей фільм?

Докладніше про цю акцію читайте в черговому числі журналу «Кіно-Театр».

Вадим Скуратівський, мистецтвознавець:

На початку 80-х років у Будинку кіно я побачив Олексія Германа, який стояв поруч з Юрієм Іллєнком. У мене було таке враження, що там стояли носії двох полюсів, антитез світового кіно. Це відтворення світу в режимі

реальності, режимі, який відповідає довоколишній реальності, що геніально робить Герман, може, єдиний, хто робить так. Із другого боку є інший кінематограф, який відкрив Довженко, носієм якого є Іллєнко. Це гранично символічне побільшення реальності з тим, щоб цю реальність передати. «Молитва за гетьмана Мазепу» — один із найцікавіших фільмів ХХ століття. Не думаю, що цей фільм отримає масовий резонанс. Ми живемо в цивілізації, де вже не може бути масового резонансу довкола такого мистецтва. Але я нагадую, що є великий час культури, серед іншого — великий час і світової культури, й культури національної, і фільм, який ми сьогодні побачили, він неодмінно назавжди залишиться в тому великому часі культури і світової, і національної.

Оке Петерсон, Надзвичайний і Повноважний Посол Швеції в Україні:

Я вдруге з великим задоволенням дивлюсь цей фільм. Можливо, якісь тексти до кінця я ще не осмислив, але я переконаний, що всі ми стали свідками того, як історична особа Мазепи повертається до України, до батьківщини. І мені цікаво бачити це. Зрозуміло, що наші погляди на історію, зокрема на постаті Мазепи та Карла, можуть бути різними, але в кожному разі їхня роль у суспільстві очевидна, особливо Мазепи в українському суспільстві.

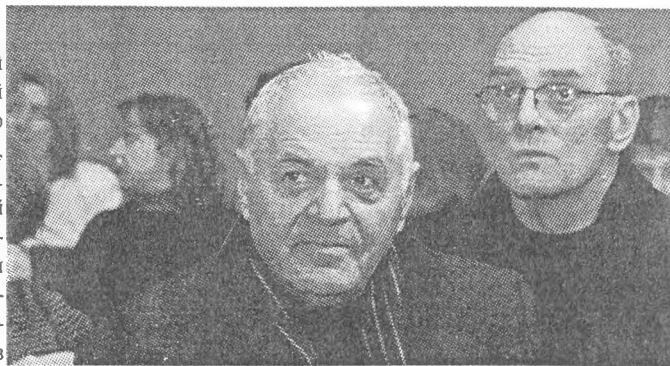
Це фантастичний фільм. Прочитання режисера — це не обов'язково задокументована істина, скоріше, це ідея. Це право автора. Знаю з досвіду моєї країни, де демократія дуже сильна, що право автора відстоювати дуже непросто. Вітаю режисера із цією подією.

Юрій Іллєнко, режисер:

Шведський посол продемонстрував усім нам володіння українською

мовою. Варто уже для цього було знімати фільм.

Одне з завдань фільму, яке ми перед собою ставили — це спровокувати полеміку, в якій нам дістанеться більше за всіх, в якій могли б прозвучати і контрверсійні позиції. І коли зіткнуться ці думки, нарешті викристалізується нова, інакша Постать. Я не хотів і ніхто б мене не примусив робити з Мазепи ікону. І саме те, що дуже багато людей намагається зробити це, заважає побачити все, що він зробив. Що зробив Мазепа для України? Мазепа хоч на одну

мать зробив ідею реальною — він одержав незалежність, хоча програв усе. Мазепа — це наріжний камінь української свідомості, історії, долі, майбутнього. І той, хто має достатність до нього, має знати, що йому не минути ні анафема, ні канонізації, як і Мазепі.

Оксана Пахльовська, доктор філологічних наук, зав. кафедри української літератури Римського університету «Ла Сал'єнца»

Хочу подякувати великому режисеру, який з'являється як великий режисер у кульмінаційні моменти української історії, коли України немає, коли України бути не може, коли вона не має перспективи. З'являється якась дивна сила, дивний темперамент, дивне бачення світу, які перевертають світ, що нас оточує, з ніг на голову, і ми бачимо іншу Україну. Фільм має вибухову силу. Дивитися його — це важка інтелектуальна робота.

У ньому речі названо своїми іменами. Сутички України й Росії — це сутичка республіки й імперії, свободи й вічної неволі. Режисер дуже точно помітив цей аспект вічності в угодах між Україною й Росією, починаючи від Хмельницького й далі. Як і в усіх історичних документах, які фактично знищують свободу України, вживається термін «вічний».

Фільм каже, що Мазепа ніколи не пережив своєї поразки, що він на мить збудував незалежність, але збудував її на ту історичну перспективу, в якій ми живемо. Адже Конституція, яка виникла завдяки Мазепі та Орлику, перша європейська конституція свободи. І душею її була покалічена і знищена Україна. І сьогодні не можна ані скажитися, ані зневірюватися...

Студія

Якщо уві сні ви ходили по залі, де експонувалися картини, то вам обов'язково треба зазирнути в КМЦ на виставку снів. Як виявилось, сні могилянців вранці не зникають, а продовжують своє дивне життя. Зрештою, настає момент, коли сон від людини уже не залежить, а існує зовсім окремо – як химерний малюнок, загадкова вишивка чи модерна скульптура, скажімо, із дроту.

А ось зібрати кілька десятків снів

студія НаУКМА на чолі із Ігорем Цикурою, стало чи не найдивовижнішою подією цього місяця. Оригінальне оформлення зали, «живий» музичний супровід та безліч різнокольорових повітряних кульок із прив'язаними листочками – тлумаченнями снів створили атмосферу кольорового дитячого сну та змусили по-особливому розглядати кожну творчу роботу на виставці.

«Якщо у сні Ви літали на метлі, то

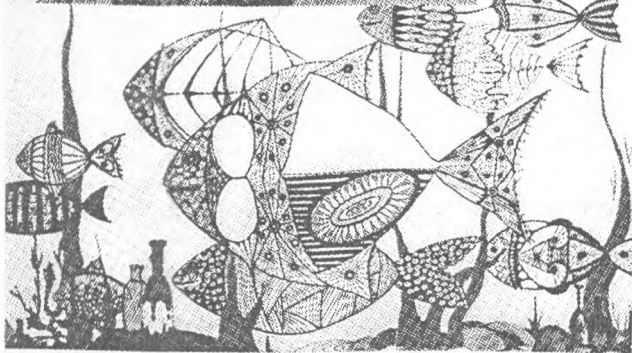
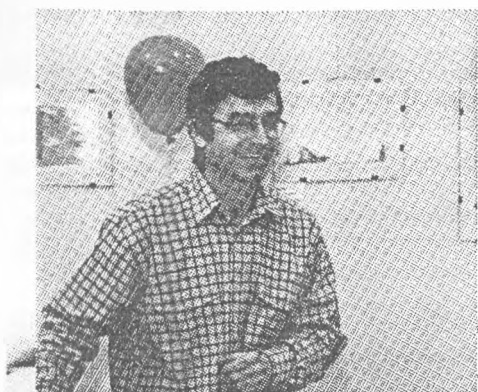
«Сни без снів не проспи!!!»

у одному приміщенні – ідея революційна і навіть небезпечна, якщо поводитися зі снами необережно. Тому відкриття виставки творчих робіт студентів Академії «Сни без снів не проспи!!!», яку організувала Художня

на цій виставці Ви обов'язково когось причаруєте», – таке тлумачення сну, прив'язане до зеленої кульки, дісталось мені на відкритті виставки.

На думку Ігоря Цикури (світлина вгорі), керівника художньої студії НаУКМА, виставка достатньо вдала, якщо не шукати на ній технічної досконалості (зрештою, Могилянка не є філіалом Академії мистецтв). Це виставка певних концепцій, ідей. Вона демонструє здатність мислити творчо. Це – головна мета усіх майбутніх студентських виставок у Могилянці. За своєю концепцією вони можуть бути тільки такі.

Галина Ткачук, студентка ФГН-2

Із книги відгуків:

Прийшли якось митці на виставку аматорів та побачили, що вже самим час щось робити.

Олека Болдін,
художник

Що найбільше запам'яталося? Безумовно, авторська техніка. А малюнки на парах на партах – це настільки близьке кожному з нас! Як і сні, казки, мрії, кохання, Троещина – багато-багато барв.

Друзі виставки

Чудова робота «Свинка чи ще щось» Юлії Огаренко! Найдивовижніша та найпрекрасніша робота на виставці.

Студенти ФПрН-4

Виставка чудова. Хоча в Академії і немає факультету художнього мистецтва, але приємно, що могилянці можуть конкурувати зі справжніми художниками.

Інна Земінцева, ФІН-3

Як Макаров ставав на захист
радіо, а Попович у кціцарах
роздавав автографи...

Наразі в Могилі, здається, можна споглядати народження нової традиції, традиції спілкування студентства з відомими громадськими діячами «...на драбині» на «білій літературній» темі.

Анонсовану тему зустрічі можна було охарактеризувати словами: «Енциклопедія, сучасне ставлення до неї та перспективи». Забігаючи наперед, скажу, що порівняно з попередніми «драбинами» ця, як на мене, видалася не надто цікавою, почасти через те, що дискусію гості повернули в інший бік. Скажімо, Юрій Макаров, телевізійний ведучий, говорив більше про телебачення. Воно й зрозуміло, людина з головою заглиблена в роботу, яку дуже любить, і тому може говорити про неї годинами. З його вуст студенти встигли почути дуже багато цікавих речей про стан українського та світового телебачення, починаючи від порівняльного аналізу стану справ в Росії та Україні і закінчуючи оптимістичним прогнозом, що стосувався Могилянки (такі собі завуальовані лестощі на кшталт «Можливо, за кілька років стан речей на українському телебаченні зміниться на краще, коли з'явиться більше випускників Академії»), але дуже мало було сказано власне про ідею Енциклопедії.

Професор Мирослав Попович же був просто багатослівним, це його специфічна людська риса. Втім, відчувалося, що сама по собі зустріч аудиторії сподобалася.

І Попович, і Макаров зійшлися на тому, що Енциклопедія як феномен концентрує тисячолітнього досвіду людства існуватиме завжди. На це є свої причини, по-перше, іноді існує потреба в сортуванні своїх знань, певній їх періодизації, тому люди й читають енциклопедії; по-друге, енциклопедія в своєму первісному, паперовому вигляді ніколи не зникне з тієї самої причини, що й звичайна книга. Завжди існуватимуть естети від літератури, які волітимуть тримати в руках те, що вони читають, а не спати в монітор.

До речі, професор Попович вважає, що на цей момент найкращою є енциклопедія «Britannica». Цікаво, було споглядати, наскільки пан Мирослав і досі популярний, не зважаючи на те, що вже не викладає в Могилянці. Він, бідний, не встигав роздавати студентам автографи на власних книжках.

Що ж, чекатимемо наступної «Зустрічі на драбині» й матимемо надію на цікаве спілкування.

Сергій Клімович, ФГН-3

«Мовою чайок марили ми» «Поезія—це завжди неповторність»

Кирпата вестіа.....
Бруньоголовим деревам осанна сину.
Відкряла сповна мені рядна, жовтими помаранчами вкрила
спину.

..... теплі мелодії протягом линуть в вікно.
..... птахи-прочани розтоплюють сніжне рядно.

Невмиване тіло Землі посмішку лагідну
ховає у вусах -гравах.

Мерехтливі вогні
заховані в чорних барвах.

Ходить шукати їх босий Іванко вночі.
Зробить із них у Данька-коваля дукачі.

Кирпата весна.....

Хутко заводить танцю кривого з дівками
Тісто замішане треба лише вина,
ми завітчалися першими будяками
.....зрання.....

Хороше так, що аж хочеться тішитися
тин, перев'язаний крайкою, ніжиться.
В полі, озорені рутою-м'ятою, ген поза хатою морди волячі.
Старим пройдисвітом тихо скаче бугай однорогоий за
перелоги,
мордою тичеться в око Сволока.

Мовою чайок марили ми
набик кидаю роскаль і бачиться – сонечко,
коники пляшуть в траві –
нам не пробачиться, їм пробачиться.
Підмурки в піжмурки грають з нами,
дерном прикрившись тамують смішки.
Бабко-базиліко, не мовчи, ну розкажи нам про себе трішки!
Слово про те, як ромей старі борода повні вина і солі
об мармурову підлогу мели, молячи й просячи щастя й долі.

Пліч-о-пліч, ніч в руках – сон замовляє коктейль із трав,
гребінцем розчесав смоговий міста чуб.
Дожени бажану, вітер стомився не рве струну.
Вже йому, одному, латагтя лата труну.
Коні пили чорний узвар, хрумкали лободу
летить ворон з чужих сторін, пастиме череду.
І постолі із глибини крешуть міцний вогонь,
це чабани із бузини плетуть вінки до скронь.
В руку страх, в зуби сміх – хто засміявся, а хто затих
і дихнув за поріг м'ятою товстий стіг.

Я – тиха дорога

Ти – вічна тривога.

Непорушність скель, тихий сон осель розбудить заграва.

Підійми лице, зрозумій, що це весела забава.

Розстелились сніги в луки білим сувоєм,

розгулялись в обіймах хмар криком-розвоєм.

Кликали-смикали за кафтана: «Повертайся ти зелен-май,
милий коханий!»

Я – листя зимове

Ти – Божа розмова.

У відлунні днин, ритми полонин хапаю недбало,
розчинився страх в радісних піснях, та цього замало.

Зашарілись дівки-річки свіжим морозом,

розкидали діди в ріллю житнії сльози.

Кликали -смикали за кафтана: «Повертайся ти зелен-май,
милий коханий!»

Павло Нечитайло, аспірант НаУКМА.

Ліна Костенко

Міфомислення і міфомовлення Галини Ткачук

– Найважливішою ознакою поезії Галини Ткачук, члена Національної Спілки письменників України, автора поетичної збірки «Біле Благо», яка вийшла 2003 року у видавництві «Гранослов», є надзвичайна і незаперечна легкість творення, що іншим дається з великими труднощами. Дивує і радує та відвага, з якою Галина Ткачук одухотворює, одушевлює, видозмінює слово, знову спрямовуючи його у стихію первозданності, первородності, у ще й досі живий, хоч і обмілілий потік міфомислення і міфомовлення, що неявно присутній і тепер за межами нашої тверезої буденщини... Звичайно, у віршах Галини Ткачук ще не можна знайти тематичної масштабності, зате теми її віршів не надумані, не привнесені зі сторони вони народжуються разом із самими віршами. Галина Ткачук – студентка другого курсу гуманітарного факультету Києво-Могилянської академії. Та найголовніше, що вона тепер уже поет. – Так сказав у передмові до першої книжки Галини Ткачук поет Віктор Кордун.

прошу тебе: вийди!
прошу тебе: вийди!
прошу тебе,
вийди надвір,
тут не сутінь, -
тут сутність!
серйозно!
тут в сумках несуться
харчі на порожні ще сьоднішні кухні.

мій серце,
мій серце,
мій стукай мій стукай
мій слід же посунути кров і сукрів'я!
в коробочці з нею, ім'ям є «прилуки»,
зібрав всіх хрущів і сусідів зустрів я.

прошу тебе: вийди,
бо краще з тобою,
коли вже на мене налізла халепа.
стоїть, облачений в предмети озброї
суб'єкт, орієнтований черепом в небо.

моя кров, мій піст, мої сильні назовні
я звірок забіжав до ротонди-споруди
казанки моїх ок заблищать понаповні
і тече моя об ізвідсіль увісюди

моя їжо, мій сік, мій їжаче в пакеті
мій звірок, мій Василь вже під банею б'ється
казанки моїх ок вишкрібають банкети
і тече моя об ізі скронь уві серце

моя доле, мій страше, мій вечір гріховний
мій тхірок на хорах видихає свій тенор
казанки моїх ок не бувають наповні
бо тече мій Дністер і тікає із мене

Галина Ткачук, студентка Могилянки, 2 курс, історія

«За інтелектуальну відвагу»

Срібним Орденом «За інтелектуальну відвагу» відзначив Незалежний культурологічний журнал «І» видатний внесок у розвиток вітчизняної освіти президента Національного університету «Києво-Могилянська академія», доктора філологічних наук, професора В'ячеслава Брюховецького.

21 грудня 2003 року у Львові в Палаці Потоцьких на традиційній акції «Межа року» цю нагороду вручив пану Брюховецькому головний редактор видання Тарас Возняк.

НаУКМА в інформаційному просторі

З нового 2004 року на адреси Наукової бібліотеки та студентських гуртожитків НаУКМА надходить 90 примірників тижневика «Дзеркало тижня». Про це потурбувався Міжнародний благодійний фонд сприяння газети «Дзеркало тижня» на чолі з Інгульським Валерієм Петровичем. Студентство університету належно оцінило такий жест кращого українського видання, а в «Дзеркало тижня» побільшало на тисячу читачів.

Січень

Телерадіоефір

Юрій Мицик. Круглий стіл «Переяславська рада» (прямий ефір). Третій канал. Українське радіо. 11 січня.

Юрій Мицик. Переяславська рада. Радіо «Свобода». 14 січня.

Лариса Кадирова. Фахівець і проблема (прямий ефір). Радіоканал «Культура», Перший Національний. 14 січня.

Галина Бабій. Закриття виставки Сергія Якутовича, перегляд фільму Юрія Іллєнка «Молитва». Ранковий ефір радіо «ЕРІ» на «Промені». 16 січня.

Сергій Боровський. Закриття виставки Сергія Якутовича та перегляд фільму Юрія Іллєнка. Перший національний, «Культура». Радіо. Новини. 16, 18 січня.

Сергій Якутович. Закриття виставки. Радіо. Перший Національний. Канал «Культура». 19 січня.

Тетяна Ярошенко. Бібліотека НаУКМА. Дні науки. Програма «Жіночі особистості» (прямий ефір). Радіо «Ера» на Першому Національному. 22 січня.

Леонід Залізняк. Археологія. Дні науки НаУКМА (прямий ефір). Третій канал Укр-їнського радіо. 22 січня.

Валерій Хмелько. Чи можливий розкол України? Програма «Я так думаю». Студія «1+1». 23 січня.

Вілен Горський. Історія Могилянки (прямий ефір). Програма «Відлуння» на «Промені». 27 січня.

Андрій Масюк. Магістерська програма

«Економічна теорія» (прямий ефір). Програма «Точка зору» на «Промені». 30 січня.

Дні науки НаУКМА. Програма новин. «Голос Києва» Радіо. Перший Національний. 30 січня.

Публікації

Ольга Суценко. Звитяга прашурів великих. (Про Юрія Мицика) Християнська Україна – січень.

Сергій Квіт. Кому потрібна журналістська освіта? // Телекритика – 15 січня.

Сергій Топчий. Жнива Володимира Житника // Літературна Україна – 15 січня.

Володимир Панченко. Голохвастий іде! Комедія Михайла Старицького «За двома зайцями» як національний хіт // День. – 16 січня.

Володимир Коскін. Цивілізація – відсоток культури на душу населення (Інтерв'ю з Сергієм Якутовичем) // Голос України. – 17 січня.

Юрій Чекан. Сергій Якутович: «Я шаслива людина...» На здобуття Національної премії України // Київ сьогодні. – №3, січень.

Юрій Мицик. Прикриваються Богданом (Переяславська Рада) // Слово Просвіти. – 22 січня.

Анатій Закревський. Звідки і куди? Пропу слова! (відгук про лекцію Павла Загребельного) // Слово Просвіти – 22 січня.

Михайло Брик. Проблеми сучасної освіти: пошук і рішення // Сучасна Освіта. – січень.

Сусанна Черненко. Два в одному (про виставку Сергія Якутовича, презентацію фільму «Молитва за гетьмана Мазепу») // Демократична Україна. – 27 січня.

Павло Загребельний. Український шлях // Українська культура. – № 1, січень.

Ірина Жовта. Зовнішнє тестування відчинить двері до вищої школи обдарованим дітям // Освіта України. 30 січня.

Юрій Щербак. Випробування вибором. Презентація книги в НаУКМА // День – 31 січня.

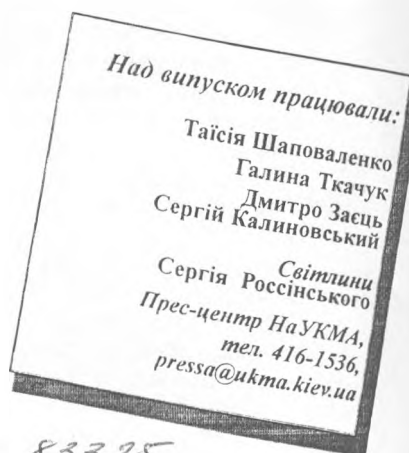
Резонанс

8 листопада минулого 2003 року в тижневику «Дзеркало тижня» було опубліковано статтю Михайла Брика «Крізь мембрану». У ній йшлося про мембранні технології, здатні перевернути уявлення про складні й трудомісткі процеси, наприклад, досконале очищення питної води у промислових масштабах тощо. Без таких технологій важко сьогодні уявити харчову, молочну промисловість. Мембранні технології віднедавна розробляються і в хімічних лабораторіях НаУКМА.

Вся ця інформація знайшла резонанс на ЗАТ «Бердичів-Холод». Виконавчач обов'язків голови правління Степан Кордупель пише у своєму листі авторові статті: «Шановний Михайле Теодоровичу! Ваша публікація надзвичайно зацікавила нас можливістю застосування розробок на основі мембранних технологій на підприємствах ЗАТ «Бердичів – Холод». Буду радий зустрічі з Вами та співробітниками НаУКМА, які безпосередньо займаються цією тематикою».

Хочеться сподіватися, що ця та інші публікації в українських виданнях, зокрема в «Бізнес-Україні» «Чутливість мембран – проти байдужості чиновників» за 10 лютого 2004 року, допоможуть багатьом належно оцінити велике значення мембранних технологій та внесок могилянців у цю велику справу.

Підготувала Таїсія Шаповаленко

83325

UKMA Library * Book

0406026